

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В БАНКУ

В умовах конкуренції сучасний банк змушений боротися за своїх клієнтів і їх ресурси, пропонувати нові банківські продукти та послуги, які забезпечили б йому і його клієнтам необхідний зростання їх вартості, при цьому забезпечуючи свою надійність, стабільність і здатність дуже швидко реагувати на несподівані зміни ринкової кон'юнктури. Великі обсяги і значну різноманітність операцій, що проводяться, необхідність їх узгодження для оптимізації одержуваної кінцевого прибутку пред'являють жорсткі вимоги до якості менеджменту. Сучасне управління банком - це універсальний процес, що виконує кілька взаємопов'язаних функцій: планування, контроль, регулювання, мотивація і координація, спрямованих на те, щоб досягти цілей відповідно до затвердженої стратегії банку. Саме бізнес-планування - вирішує завдання конкретизації та реалізації стратегічних цілей і завдань в кількісній оцінці на різних рівнях деталізації і тимчасових відрізках діяльності банку.

Бізнес-планування - найважливіший елемент процесу банківського менеджменту. Йому надається велике значення в великих фінансових інститутах, однак в середніх і невеликих банках роль бізнес-планування часто недооцінюється. Тим часом воно дозволяє оптимізувати бізнес-модель розвитку банку і перебудувати систему мотивації персоналу. На нашу думку, доцільно розглядати «бізнес-планування» як сукупність дій, щодо стратегічної розробки фінансових планів, що включає всі напрямки діяльності організації, прогнозування ресурсної бази та визначення можливого потенціалу.

Сутність системного підходу по відношенню до бізнес-планування полягає в пошуку простого в складному, здійсненні декомпозиції фінансового планування на конкретні складові частини. Застосування системного підходу означає, дослідження окремих структурних частин системи бізнес-планування, виявлення ролі кожної з них в загальному функціонуванні системи і навпаки, врахування всіх взаємозв'язків, виявлення дії системи в цілому на окремі її елементи.

Відповідно з системним підходом бізнес-планування розглядається як сукупність елементів, зв'язаних між собою не тільки за змістом, але і в часі (вхід і вихід, зв'язок із зовнішнім середовищем, прямий і зворотний зв'язок – моніторинг/контроль). Вхід включає наукові підходи до формування системи планування, стратегічні і оперативні цілі діяльності банку, інформаційні потоки, що містять сукупність даних про стан цільових параметрів управління, зовнішнє і внутрішнє середовище функціонування банку. Зовнішнє оточення системи бізнес-планування – це сукупність об'єктів, що не входять в систему, змін стану яких може вплинути на зміну стану і цілей системи та її елементів. Виходом системи бізнес-планування є встановлення таких показників і заходів, які забезпечують досягнення поставлених на вході цілей. З позицій суб'єктів планування елементами системи планування виступають керівники і управлінці, які здійснюють планування та планові розрахунки, на основі яких формуються плани.

На основі узагальнення існуючих трактувань поняття «бізнес-планування» різними науковцями, можна виділити наступні критерії:

1. Процес планування, моніторингу і контролю (Кириченко О.А.)
2. Стратегічне планування основної діяльності (Овдій Ю.Л.)
3. Процес визначення фінансових ресурсів (Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Слав'юк Р.А.)
4. Процес розробки системи фінансових планів (Шелудько В.М., Васюренко О.В.)
5. Процес перетворення стратегічних цілей в фінансові показники (Примостка Л.О.)

Загалом, можемо зазначити, що формування чіткого поняття бізнес-планування дослідниками не здійснено. Сам процес його формування визначаються як процес, стратегічне планування бізнес-діяльності банківської установи. В цілому ці та інші теоретичні підходи до розгляду сутності планування включають загальноекономічний та управлінський аспекти (функція менеджменту, що полягає у здатності прогнозувати діяльність банківської установи та використовувати цей бізнес-прогноз у цілях її подальшого розвитку).

На наш погляд, найдоцільніше трактувати бізнес-планування як процес розробки системи фінансових планів і планових (нормативних) показників для забезпечення розвитку банку необхідними фінансовими ресурсами і підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому періоді. Бізнес-планування - процес планування, моніторингу та контролю діяльності структурних підрозділів банку, що включає постановку основних завдань, визначення фінансових показників, необхідних витрат і джерел фінансування, а також оцінку досягнення запланованих результатів.